

តារាងជំនួសសេដ្ឋកិច្ច ~ ស្ថានភាពក្រៅប្រទេស

អត្ថបទនេះ បកស្រាយពីដំណើរការសេដ្ឋកិច្ចនៃប្រទេសមានសេដ្ឋកិច្ចខ្លាំងៗក្នុង ពិភពលោក និងប្រទេសកំពុងអភិវឌ្ឍមួយចំនួនក្នុងតំបន់ ព្រមទាំងបង្ហាញពី និន្នាការផ្ទៃទំនិញកសិកម្មខ្លះៗក្នុងទីផ្សារអន្តរជាតិ នៅត្រីមាសទី៤ ២០០៧ ។

កំណើនសេដ្ឋកិច្ចពិភពលោក

នៅត្រីមាសទី៤ ឆ្នាំ២០០៧ ផលស ពិត របស់សហរដ្ឋអាមេរិក កើន ២,៥% ធៀបនឹងមួយឆ្នាំមុន ដោយសារមានការចូលរួមចំណែកជាវិជ្ជមានអំពីចំណាយ ប្រើប្រាស់ផ្ទាល់ខ្លួន ការនាំចេញ ខ្ពង់អនិវាសជន ចំណាយរបស់រដ្ឋនិងអាជ្ញាធរ មូលដ្ឋាន បរិក្ខារ និងសូហ្វវែរ ។ កំណើនពីមួយឆ្នាំទៅមួយឆ្នាំ មានកំរិតទាប ជាងនៅត្រីមាសមុន និងត្រីមាសទី៤ ឆ្នាំ២០០៦ ដែលបង្ហាញពីការថយចុះ វិនិយោគលើស្តុកទំនិញ ការនាំចេញ និងការចំណាយរបស់រដ្ឋាភិបាលសហព័ន្ធ ។ កំណើន ផលស ពិត នៅតំបន់អឺរ៉ុប ក្នុងរយៈពេល១ឆ្នាំមានកំរិត ២,២% គឺទាប ជាងកំណើន ២,៧% នៅត្រីមាសទី៣ ឆ្នាំ២០០៧ និងកំណើន ៣,១% នៅ ត្រីមាសទី៤ ឆ្នាំ២០០៦ ។ នៅប្រទេសជប៉ុន នៅត្រីមាសទី៤ ផលស កើនបាន ២,០% ធៀបនឹងមួយឆ្នាំមុន ។

ផលស ពិត នៅចិន កើន ១១,២% ធៀបនឹងអំឡុងពេលដូចគ្នាឆ្នាំមុន ប៉ុន្តែវាមានកំណើនយឺតបន្តិចធៀបនឹងត្រីមាសមុន ។ កំណើនខ្ពស់នេះបានមក ពីកំណើនដ៏មាំមួន និងមានស្ថិរភាពនៃផលិតកម្មឧស្សាហកម្ម និងការនាំចេញ ។ ក្នុងរយៈពេលមួយឆ្នាំ ដល់ត្រីមាសទី៤ ផលស ពិត នៅកូរ៉េខាងត្បូង កើន ៥,៧% ធៀបនឹងកំណើន ៥,២% សំរាប់ត្រីមាសមុន ។ កំណើនទទួលបានជាសំខាន់មកពី កំណើនវិនិយោគលើទ្រព្យសកម្មជាប់លាប់ ១,៦% និងកំណើនការនាំចេញ ៧,០% ។ ក្នុងរយៈពេលមួយឆ្នាំ ផលស ពិត នៅតៃវ៉ាន់ និង ហុងកុង កើន ៦,៤% និង ៦,៧% ។ កំណើននៅហុងកុងខ្ពស់ជាងត្រីមាសមុន រីឯកំណើននៅតៃវ៉ាន់ ទាបជាងត្រីមាសមុន ។

កំណើន ផលស នៅម៉ាឡេស៊ី សំរាប់រយៈពេល ១២ខែ នៅតែខ្លាំងដោយ ឡើងដល់ ៧,៣% ធៀបនឹងកំណើន ៦,៧% នៅត្រីមាសមុន ហើយកត្តាជំរុញ សំខាន់គឺ អត្រាកំណើនខ្ពស់ក្នុងផលិតកម្ម (៥,៦%) និងសេវាកម្ម (៩,១%) ។ សំរាប់ឆ្នាំ២០០៧ នៅសិង្ហបុរី កំណើន ផលស ពិត ថយចុះមកត្រឹម ៦,០% ធៀបនឹងកំណើន ៨,៩% នៅត្រីមាសមុន និងកំណើន ៧,៧% ក្នុងរយៈពេលមួយឆ្នាំ ដល់ត្រីមាសទី៤ ឆ្នាំ២០០៦ ។ ការថយចុះកំណើននេះ បណ្តាលមកពីការធ្លាក់ចុះ

កំណើនយ៉ាងខ្លាំងក្នុងផលិតកម្ម សំណង់ និងសេវាកម្មហិរញ្ញវត្ថុ ។ ផលស ពិត នៅថៃ កើន ៥,៧% ធៀបនឹងមួយឆ្នាំមុន គឺខ្ពស់ជាងកំណើន ៤,៨% ក្នុងរយៈពេល មួយឆ្នាំដល់ត្រីមាសមុន ។ កំណើនខ្ពស់នេះ បានមកពីការកើនឡើងគួរឱ្យ កត់សំគាល់ក្នុងចំណាយប្រើប្រាស់រដ្ឋាភិបាល (១៦%) និងកំណើនយ៉ាងច្រើនក្នុង ផលិតកម្ម ។

អតិផរណាក្នុងពិភពលោក និងអត្រាប្តូររូបិយ

នៅត្រីមាសទី៤ ឆ្នាំ២០០៧ ផ្ទៃទំនិញប្រើប្រាស់នៅសហរដ្ឋអាមេរិក កើន ៣,៩% ធៀបនឹងមួយឆ្នាំមុន និងកើនខ្លាំងជាងត្រីមាសមុនដែលមានអត្រា ២,៤% ដោយសារអស្ថិរភាពទីផ្សារទំនិញក្នុងស្ថានភាពលោក ជាពិសេសម្ហូបអាហារ និងថាមពល ។ អត្រាអតិផរណាប្រចាំឆ្នាំនៅតំបន់អឺរ៉ុបមានកំរិត ២,៩% គឺខ្ពស់ជាង កាលពីមួយឆ្នាំមុននិងត្រីមាសមុនដែលមានអត្រា ១,៩% ។ នៅជប៉ុន អតិផរណា ប្រចាំឆ្នាំគ្មានការប្រែប្រួលបើធៀបនឹងឆ្នាំមុន ប៉ុន្តែវាខ្ពស់ជាងត្រីមាសមុន (-០,១%) ។ ការឡើងផ្ទៃទំនិញប្រើប្រាស់អាចបណ្តាលមកពីផ្ទៃប្រេង និង ទំនិញមួយចំនួនទៀត ។

នៅត្រីមាសទី៤ ឆ្នាំ២០០៧ នៅទីផ្សារប្តូរប្រាក់បរទេស ដុល្លារប្តូរ ធ្លាក់ផ្ទៃ ទល់នឹងរូបិយវត្ថុចំបងៗ លើកលែងតែទល់នឹងប្រាក់បាតថៃ ។ ដុល្លារប្តូរបាន ១១៣,០៧យ៉េន/ដុល្លារប្តូរ ធៀបនឹងត្រីមាសមុនដែលបានដល់ ១១៧,៧ យ៉េន/ដុល្លារប្តូរ ហើយដុល្លារក៏ធ្លាក់ផ្ទៃដែរទល់នឹងប្រាក់អឺរ៉ូ ប្រាក់យ៉ូនចិន និង ប្រាក់រ៉ូសកូរ៉េខាងត្បូង ដោយប្តូរបាន ០,៦៩អឺរ៉ូ/ដុល្លារប្តូរ ៧,៤៣យ៉ូន/ដុល្លារប្តូរ និង ៩២១,២៣រ៉ូស/ដុល្លារប្តូរ ។

ផ្ទៃទំនិញនៃទីផ្សារពិភពលោក

នៅត្រីមាសទី៤ ឆ្នាំ២០០៧ ផលិតផលកសិកម្មហាក់មានដំណើរការល្អ ដោយ ផ្ទៃទំនិញដូចជាពោត ប្រេងឆា អង្ករ និងសណ្តែកសៀង កើនឡើង ។ ផ្ទៃពោត កើន ១២% ប្រេងឆា ១៣% និងសណ្តែកសៀង ២២% រីឯផ្ទៃអង្ករ Thai 100%B កើន ៦% ។ ផ្ទៃប្រេងឆា សាំង និងម៉ាស៊ូត ក៏កើនឡើងដែរក្នុងត្រីមាសនេះ ។ ផ្ទៃប្រេងឆាកើនដល់ ៨២,៨៨ ដុល្លារ/តុន រីឯសាំងកើន ៧% ដល់ ៥៩,៤៨ សេន/លីត្រ និងម៉ាស៊ូតកើន ១៨% ដល់៦៦,៥៤សេន/លីត្រ ។

រៀបរៀងដោយលោក សាំង ច័ន្ទហង្ស

តពីទំព័រ ១៦ ដីធ្លី ទ្រព្យសម្បត្តិ អចលនទ្រព្យ ...

អនុវត្តតាមគោលនយោបាយមានផែនការជាក់លាក់ រីកដើរតាមសេណារីយ៉ូ អរិជ្ជមាននៃការផ្លាស់កន្លែង/ចំណាកស្រុករបស់ម្ចាស់ដីតូចៗ ការទទួលបាន យកដីធ្លីពាណិជ្ជកម្ម និងការវិនិយោគយកដីពីសំណាក់ក្រុមហ៊ុន/អ្នកមាន ឋានៈខ្ពស់?

៣. តើត្រូវគ្រប់គ្រង/ប្រើប្រាស់ដីសម្បទានសេដ្ឋកិច្ច និងដីសម្បទានសង្គមកិច្ច យ៉ាងដូចម្តេច ដើម្បីជួយជំរុញវិនិយោគមានផលិតភាពលើដីធ្លី ដើម្បីផ្តល់ ផលប្រយោជន៍ដល់ទាំងអ្នកមាន និងអ្នកក្រ? តើត្រូវកែលម្អការគ្រប់គ្រង ដីធ្លីយ៉ាងណាទៀតដើម្បីអោយមានតម្លាភាព និងអភិបាលកិច្ចល្អក្នុងការ បែងចែកធនធាន កំណត់តំបន់ កំណត់តំលៃ និងបង្កើនចំណូលពន្ធ?

៤. តើរដ្ឋាភិបាល និងវិស័យឯកជន អាចធ្វើយ៉ាងណាដើម្បីជំរុញការអភិវឌ្ឍ អចលនទ្រព្យ/ការប្រើប្រាស់ដី ដែលមានផលប្រយោជន៍ដល់សេដ្ឋកិច្ច ជួយបំពេញតំរូវការក្នុងសហគមន៍ទាំងសំរាប់អ្នកមាន និងអ្នកក្រ និង គោរពដល់បរិស្ថាន និងសីលធម៌ជាតិដីដែលរបស់កម្ពុជា?

ប្រជាពលរដ្ឋកម្ពុជា ត្រូវធ្វើការរួមគ្នាដើម្បីរកដំណោះស្រាយខាងគោល នយោបាយ និងកំណត់សកម្មភាពពាក់ព័ន្ធនឹងបញ្ហាទាំងឡាយដូចខាងលើ ។ ដីធ្លីជា ធនធានសេដ្ឋកិច្ចដ៏សំខាន់ ជាប្រភពនៃសន្តិសុខ សុខុមាលភាពនិងអត្តសញ្ញាណ ។ ក្រៅពីនេះ ដីធ្លីនៅមានផលប្រយោជន៍ជាក់ស្តែងជាច្រើនទៀត ទោះបីជាលក្ខណៈ អរូបិក វាមានសារៈសំខាន់ជាខ្លាំងសំរាប់គ្រប់សហគមន៍ និងគ្រប់ប្រជាជាតិ ។

តារាងជាន់សេដ្ឋកិច្ច ~ ស្ថានភាពក្រៅប្រទេស

តារាង១. កំណើន ផលស ពិត នៃដៃគូពាណិជ្ជកម្មជ្រើសរើស ពីឆ្នាំ២០០២-២០០៧ (កំណើនជាភាគរយធៀបនឹងឆ្នាំមុន)

	2002	2003	2004	2005	2006	2006 Q4	2007 Q1	2007 Q2	2007 Q3	2007 Q4
ប្រទេសអាស៊ានជ្រើសរើស										
កម្ពុជា	4.8	7	7.7	13.4	10.6	-	-	-	-	-
ឥណ្ឌូនេស៊ី	3.8	4.9	5.1	5.6	5.4	6.1	-	-	-	6.3
ម៉ាឡេស៊ី	5.6	5.4	7	5.2	5.9	5.7	5.3	5.7	6.7	7.3
សិង្ហបុរី	2.6	1.4	8.5	5.7	7.7	7.0	6.0	8.2	8.9	6.0
ថៃ	6.1	6.9	6	4.5	4.8	4.2	4.3	4.4	4.8	5.7
វៀតណាម	6.7	7	7.5	8.4	8.1	-	-	-	-	-
ប្រទេសអាស៊ីជ្រើសរើស										
ចិន	8.1	9.9	9.5	9.6	10.5	10.7	11.1	11.5	11.4	11.2
ហុងកុង	5.0	3.2	8.3	6.5	6.6	7.0	5.6	6.9	6.2	6.7
កូរ៉េខាងត្បូង	6.1	3	4.7	4.7	5.0	5.0	4.0	4.5	5.2	5.7
តៃវ៉ាន់	4.2	3.1	5.7	4.1	4.6	4.0	4.1	5.07	6.9	6.4
ប្រទេសឧស្សាហកម្មជ្រើសរើស										
អឺរ៉ុប-១២	0.7	0.5	1.8	1.5	2.7	3.3	3.0	2.5	2.7	2.2
ជប៉ុន	0.4	2.6	3.4	2.5	2.1	2.3	2.2	2.3	1.9	2.0
សហរដ្ឋអាមេរិក	2.4	3.1	4.4	3.7	3.3	3.1	1.5	3.8	4.9	2.5

Sources: International Monetary Fund, Economist and countries' statistic offices

តារាង២. អត្រាអតិផរណានៃដៃគូពាណិជ្ជកម្មជ្រើសរើស ពីឆ្នាំ២០០២-២០០៧ (កំណើនជាភាគរយធៀបនឹងឆ្នាំមុន-មធ្យមភាគតាមការិយបរិច្ឆេទ)

	2002	2003	2004	2005	2006	2006 Q4	2007 Q1	2007 Q2	2007 Q3	2007 Q4
ប្រទេសអាស៊ានជ្រើសរើស										
កម្ពុជា	3.2	1.2	4.0	5.8	4.7	3.4	3.0	4.6	6.0	9.6
ឥណ្ឌូនេស៊ី	13.2	8.3	8.3	10.5	13.4	6.1	6.4	6.0	6.5	6.7
ម៉ាឡេស៊ី	1.8	1.1	1.6	3.1	3.7	3.1	2.6	1.4	1.8	2.2
សិង្ហបុរី	-0.4	0.5	1.7	0.5	1.0	0.6	0.5	1.0	2.7	4.1
ថៃ	0.6	1.8	2.7	4.5	4.7	3.3	2.4	1.9	1.7	2.9
វៀតណាម	3.8	3.1	7.8	8.2	7.7	-	6.6	-	-	-
ប្រទេសអាស៊ីជ្រើសរើស										
ចិន	-0.7	1.2	3.9	1.8	1.5	1.8	2.6	3.6	6.1	6.6
ហុងកុង	-3.0	-2.6	-0.4	1.1	2.2	2.2	1.7	1.3	1.6	3.5
កូរ៉េខាងត្បូង	2.7	3.5	3.5	2.8	2.4	2.4	2.0	2.4	2.3	3.3
តៃវ៉ាន់	-0.2	-0.3	1.6	2.3	0.6	-0.1	1.0	0.3	1.4	4.5
ប្រទេសឧស្សាហកម្មជ្រើសរើស					0.0					
អឺរ៉ុប-១២	2.2	2.1	2.2	2.2	2.1	1.8	1.9	1.9	1.9	2.9
ជប៉ុន	-0.9	-0.3	Nil	-0.3	0.5	0.3	-0.1	-0.1	-0.1	0.5
សហរដ្ឋអាមេរិក	1.6	2.3	2.7	3.4	3.2	1.9	2.4	2.7	2.4	3.9

Sources: International Monetary Fund, Economist and National Institute of Statistics

តារាង៣. អត្រាប្តូរប្រាក់ធៀបនឹងដុល្លារនៃរូបិយវត្ថុរបស់ដៃគូពាណិជ្ជកម្មជ្រើសរើស ពីឆ្នាំ២០០២-២០០៧ (មធ្យមភាគតាមការិយបរិច្ឆេទ)

	2002	2003	2004	2005	2006	2006 Q4	2007 Q1	2007 Q2	2007 Q3	2007 Q4
ប្រទេសអាស៊ានជ្រើសរើស										
កម្ពុជា (រូបិយ)	3912.1	3973	4016.3	4092.5	4103.2	4111.3	4046.7	4065.7	4078	4026
ឥណ្ឌូនេស៊ី (រូបិយ)	9311	8577	8938	9705	9134	9125	9107	8968.3	9257.8	9240.2
ម៉ាឡេស៊ី (រឹងប៊្រូត)	3.80	3.80	3.80	3.79	3.67	3.62	3.50	3.43	3.46	3.35
សិង្ហបុរី (ដុល្លារសិង្ហបុរី)	1.79	1.74	1.69	1.66	1.59	1.56	1.53	1.52	1.52	1.45
ថៃ (បាត)	42.9	41.5	40.2	40.2	37.9	36.5	33.9	32.5	31.4	33.87
វៀតណាម (ដុង)	15,280	15,510	-	15,859	15,994	16,077	16,356	-	-	-
ប្រទេសអាស៊ីជ្រើសរើស										
ចិន (យ៉ូន)	8.28	8.28	8.28	8.19	7.97	7.86	7.76	7.68	7.55	7.43
ហុងកុង (ដុល្លារហុងកុង)	7.80	7.78	7.79	7.78	7.77	7.78	7.81	7.82	7.81	7.77
កូរ៉េខាងត្បូង (វ៉ុន)	1251	1192	1145	1024	955	938	939	929	927	921.23
តៃវ៉ាន់ (ដុល្លារតៃវ៉ាន់-NT\$)	34.5	34.4	33.6	32.1	32.5	32.8	32.9	33.1	32.9	32.4
ប្រទេសឧស្សាហកម្មជ្រើសរើស										
អឺរ៉ុប-១២ (អឺរ៉ូ)	1.06	0.89	0.80	0.80	0.80	0.78	0.76	0.74	0.73	0.69
ជប៉ុន (យ៉េន)	125.4	115.9	108.2	110.2	116.4	117.8	119.4	120.8	117.7	113.07

Sources: International Monetary Fund, Economist and National Bank of Cambodia

តារាង៤. ថ្លៃផលិតផលជ្រើសរើសនៅលើទីផ្សារពិភពលោក ពីឆ្នាំ២០០២-២០០៧ (មធ្យមភាគតាមការិយបរិច្ឆេទ)

	2002	2003	2004	2005	2006	2006 Q4	2007 Q1	2007 Q2	2007 Q3	2007 Q4
ពោត (US No. 2) - US (\$/តោន)	89.98	95.42	110.65	89.19	111.04	140.18	154.33	146.10	139.81	156.9
ប្រេងឆា- អឺរ៉ុបពាយព្យ (\$/តោន)	353.91	402.03	427.47	381.32	433.85	494.92	552.06	691.44	745.86	841.39
អង្ករ (Thai 100%B) - បាងកក (\$/តោន)	178.59	182.22	221.67	262.88	282.00	279.10	294.17	283.89	304.75	323.92
សំណាកស្បែក (US No. 1) - US (\$/តោន)	182.58	218.86	262.03	224.25	213.88	230.17	255.33	259.95	299.99	366.59
ប្រេងនៅ-ឡូបៃ (\$/ផុង)	23.9	26.8	33.5	50.14	61.58	56.39	54.21	65.41	72.48	82.88
សាំង - US Gulf Coast (សេន/លីត្រ)	19.1	23	30.9	42.19	47.70	41.02	41.71	57.93	55.49	59.48
ម៉ាស៊ូត (ស្ថានីយ៍តិច លេខ២) - US Gulf Coast (សេន/លីត្រ)	17.85	21.63	29.48	44.35	51.35	46.11	45.61	53.90	56.62	66.54

Sources: Food and Agriculture Organisation and US Energy Information Administration

តារាងជំនាញសេដ្ឋកិច្ច ~ ស្ថានភាពក្នុងប្រទេស

សកម្មភាពសេដ្ឋកិច្ចសំខាន់ៗ

នៅត្រីមាសទី៤ ឆ្នាំ២០០៧ វិនិយោគនៅកម្ពុជាធ្លាក់ចុះប្រហែល ៤០% ធៀបនឹងត្រីមាសមុន មកត្រឹម ៧៤១,៥លានដុល្លារ ។ អនុម័តិលើកសិកម្ម មានតំលៃ ១០២,៤លានដុល្លារ រីឯច្រើនជាងត្រីមាសមុន ៨ដង ។ អនុម័តិ លើវិស័យឧស្សាហកម្ម កើនឡើងជិតមួយដាច់ពីរ ដល់ ៣២៨,០លានដុល្លារ រីឯអនុម័តិលើសេវាកម្មមានតំលៃ ៣១១,១លានដុល្លារ រីឯចុះ ៦៨% ។ ក្នុងអនុម័តិសំរាប់ឧស្សាហកម្មទាំងអស់ មាន ៦៣% ខាងកែច្នៃម្ហូបអាហារ និង ២១% ខាងកាត់ដេរ ។ អនុម័តិខាងកាត់ដេរគិតជាទ្រព្យសកម្ម ជាប់លាប់ កើន ៧០% ធៀបនឹងត្រីមាសមុន ។ ក្នុងគំរោងអនុម័តនៅ ត្រីមាសទី៤ អនុវិស័យកាត់ដេរ បង្កើតការងារថ្មីបានច្រើនជាងគេ គឺសំរាប់ ៣១,៤៩២នាក់ ។ ចំពោះវិស័យសេវាកម្ម អនុម័តិទេសចរណ៍ មានតំលៃ ១១១,៨លានដុល្លារ រីឯចុះ ៧០% ធៀបនឹងត្រីមាសមុន ។ គំរោង ទេសចរណ៍ដែលបានអនុម័ត នឹងត្រូវការបុគ្គលិកថ្មី ៤៦៨៥នាក់ រីឯអនុម័តិ លើវិស័យកសិកម្មនឹងប្រើប្រាស់ពលករដល់ទៅ ៤២៨១នាក់ ។

នៅត្រីមាសទី៤ ឆ្នាំ២០០៧ អនុម័តិសាងសង់មានតំលៃ ១៧២,២លានដុល្លារ រីឯចុះ ៤,២% ធៀបនឹងត្រីមាសមុន ។ អនុម័តិភូមិគ្រឹះ និងផ្ទះ ធ្លាក់ចុះ ៦,៨% មកត្រឹម ២០,២លានដុល្លារ ហើយអនុម័តិសំណង់ ផ្ទះល្វែង ថយចុះ ៥១% មកត្រឹម ៥៧,៦លានដុល្លារ ។ ផ្ទុយទៅវិញ ក្នុងឆ្នាំ២០០៧ អនុម័តិសាងសង់ទាំងអស់ បានកើនឡើងជិតមួយដាច់ពីរ ធៀបនឹងឆ្នាំ២០០៦ ដល់ ៦៣៥,៨លានដុល្លារ ។ សំណង់ភូមិគ្រឹះ និងផ្ទះ កើនឡើងជាងពីរដងដល់ ៧៩,១លានដុល្លារ ហើយសំណង់ផ្ទះល្វែង កើន ៤៥% ធៀបនឹងឆ្នាំមុន ដល់ ២៩៧,២លានដុល្លារ ។

នៅត្រីមាសទី៤ ឆ្នាំ២០០៧ អតិរេកពាណិជ្ជកម្មកើនខ្ពស់ជាង ត្រីមាសមុន ដោយឡើងដល់ ១៨៩,៣លានដុល្លារ ។ ការនាំចេញសរុប ធ្លាក់ចុះ ១១% មកត្រឹម ៧៩៣,៤លានដុល្លារ ។ ការនាំចេញសំលៀកបំពាក់ ថយចុះ ១៤% មកត្រឹម ៧២៧,១លានដុល្លារ ។ ការនាំចេញត្រី ថយចុះ ២១% មកត្រឹម ០,៩លានដុល្លារ រីឯការនាំចេញកៅស៊ូ កើន ២៥% ដល់ ១៤,៦លានដុល្លារ ។ បើធៀបនឹងត្រីមាសទី៤ ឆ្នាំ២០០៦ ការនាំចេញសរុប កើន ៧,៧% ។ ការនាំចូលកើន ៦,៣% ធៀបនឹងត្រីមាសមុន ដល់ ៩៨២,៧លានដុល្លារ ។ ក្នុងនេះការនាំចូលបារី ថយចុះ ១,៩% មកត្រឹម ២៧,៩លានដុល្លារ រីឯការនាំចូលគ្រឿងសំណង់ ថយចុះ ៦,៩% មកត្រឹម ៣២,៥លានដុល្លារ ។ ការនាំចូលស៊ីម៉ង់ត៍ ធ្លាក់ចុះ ១៨% មកត្រឹម ១២,១លានដុល្លារ ហើយការនាំចូលដែក ថយចុះ ២២% មកត្រឹម ៩,៣លានដុល្លារ ។ ការនាំចូលផលិតផលប្រេង ថយចុះ ១៨% មកត្រឹម ៥៨,៩លានដុល្លារ ប៉ុន្តែកើន ០,៣% ធៀបនឹងត្រីមាសទី៤ ឆ្នាំ២០០៦ ។

នៅត្រីមាសទី៤ ឆ្នាំ២០០៧ ភ្ញៀវទេសចរមកដល់កម្ពុជា កើនឡើង ៤២% ធៀបនឹងត្រីមាសមុន ដល់ ៦០៧,៩៦៤នាក់ ។ ភ្ញៀវមកដល់តាម ផ្លូវអាកាសមាន ៦១% នៃចំនួនភ្ញៀវមកដល់សរុប ហើយក្នុងនោះ អាកាសយានដ្ឋានភ្នំពេញទទួលបាន ១៥៣,៧៤៣នាក់ ។ ភ្ញៀវមកដល់តាម ផ្លូវគោកតំណាងអោយ ៣៧% នៃភ្ញៀវមកដល់សរុប ហើយនៅសល់ពីនោះ គឺមកដល់តាមផ្លូវទឹក ។ ភ្ញៀវមកដល់រកលំហែ កើន ៣២% ដល់ ៤៨០,៩៦៣នាក់ រី កើន ១៣% ធៀបនឹងត្រីមាសទី៤ ឆ្នាំ២០០៦ ។

ហិរញ្ញវត្ថុសាធារណៈ

នៅត្រីមាសទី៤ ឆ្នាំ២០០៧ ប្រតិបត្តិការថវិកាជាតិ មានឱនភាព ២០៤,០ពាន់ លានរៀល គឺខ្ពស់ជាងត្រីមាសមុន ដែលមានត្រឹម៧៨,៧ពាន់លានរៀល ។ ចំណូលសរុប កើនឡើង ១១% ដល់ ១១៤១,៨ពាន់លានរៀល ដោយបានជា សំខាន់មកពីចំណូលពន្ធ ដែលកើនឡើង ១៤% ដល់ ៩៦៣,៧ពាន់លានរៀល ។ ចំណូលពន្ធក្នុងស្រុកមាន ៦៩% នៃចំណូលពន្ធសរុប រីឯចំណូលពន្ធលើ ពាណិជ្ជកម្មក្រៅប្រទេសមាន ៣១% ។ ចំណូលមិនមែនពន្ធ ថយចុះ ៧,២% មកត្រឹម ១៧៣,៥ពាន់លានរៀល ។ ចំណូលបានពីអចលនទ្រព្យ ដូចជា ការជួលដីរដ្ឋ និងចំណូលពីសហគ្រាសរដ្ឋ ធ្លាក់ចុះ ៨,១% មកត្រឹម ១៣,៦ពាន់លានរៀល ។ ការលក់ទំនិញ និងសេវា (ដូចជា ការអនុញ្ញាតអោយ លក់ដូរ កំរែរដ្ឋបាល ចំណូលបានមកពីវិនិយោគ និងពន្ធព្រលានយន្តហោះ) កើនឡើង២២% ដល់ ១២២,៦ពាន់លានរៀល ។ ចំណូលមូលធន បានមកពីការ វិនិយោគហិរញ្ញវត្ថុគឺ ៤,៥ពាន់លានរៀល ប្រៀបធៀបនឹងចំណូលសូន្យនៅ ត្រីមាសមុន ។

ចំណាយសរុប កើនឡើងប្រហែល ២០% ធៀបនឹងត្រីមាសមុន ដល់ ១៣៤៥,៨ពាន់លានរៀល ។ ចំណាយលើប្រាក់បៀវត្សរ៍ កើនឡើង ៤៣% ដល់៣៦២,៦ពាន់លានរៀល ហើយឧបត្ថម្ភធនរបស់រដ្ឋាភិបាល និងជំនួយ សង្គមកិច្ច កើនឡើង ៦៩% ដល់ ១៩៤,២ពាន់លានរៀល ។ ការយកកំរៃខាង ហិរញ្ញវត្ថុគឺ ២៧,០ពាន់លានរៀល ក្នុងនោះ ការប្រាក់លើបំណុលក្រៅ ប្រទេសមានចំនួន ១៦,០ពាន់លានរៀល ។ ចំណាយមូលធន កើនឡើង ៣០% ដល់ ៤៦៣,៤ពាន់លានរៀល ។ ការផ្តល់ហិរញ្ញប្បទានក្នុងស្រុកមាន ១៦០,២ពាន់លានរៀល ហើយការផ្តល់ហិរញ្ញប្បទានពីក្រៅប្រទេសមានចំនួន ៣០៣,២ពាន់លានរៀល ។

អតិផរណា និងអត្រាប្តូររូបិយ

នៅត្រីមាសទី៤ ឆ្នាំ២០០៧ សន្ទស្សន៍ថ្លៃទំនិញប្រើប្រាស់សរុប កើន ១៥,៩% ធៀបនឹងត្រីមាសទី៤ ឆ្នាំ២០០៦ ។ ម្ហូបអាហារ និងភេសជ្ជៈគ្មានជាតិស្រា មាន ៥៨,០៤% នៃចំណាយលើការរស់នៅសរុប និងកើនឡើង ២១,៧% ។ ចំណាយលើការស្នាក់នៅ ទឹកភ្លើង ឧស្ម័ន និងឥន្ធនៈផ្សេងៗទៀត កើន ១១,៥% ការថែទាំសុខភាព កើន ១០,៨% ការដឹកជញ្ជូន កើន ៥,៣% រីឯ ចំណាយលើទូរគមនាគមន៍ ធ្លាក់ចុះ ១៦,៨% ។

នៅពេលដែលថ្លៃទំនិញស្ទើរតែគ្រប់មុខកើនឡើង ប្រាក់រៀលបាន ឡើងថ្លៃទំនិញដុល្លារUS ដោយប្តូរបាន ៤០៣០,១ រៀល/ដុល្លារUS រីឯថ្លៃថ្លៃ ១,៣% ធៀបនឹងត្រីមាសមុន និងឡើងថ្លៃ ២,៤% ធៀបនឹងត្រីមាសទី៤ ឆ្នាំ២០០៦ ។ ទំនិញប្រាក់ប្រាក់ប្រាក់ថ្លៃ ប្រាក់រៀលឡើងថ្លៃ ០,៥% ដល់ ១២៩,៣រៀល/បាត ហើយទំនិញប្រាក់ដុលរៀលតាម វាប្តូរបាន ២៥,២ រៀល/១០០ដុល ។

ការវិនិយោគវិនិយោគ

នៅចុងខែធ្នូ ២០០៧ រូបិយវត្ថុទូទៅ (M2) មាន ១១៣១០,៧ពាន់លានរៀល រីកើនជិត ៦៣% ធៀបនឹងចុងខែធ្នូ ២០០៦ ។ រូបិយវត្ថុ (M1) កើនដល់ ២០៥២,០ពាន់លានរៀល ក្នុងនោះប្រាក់រៀលចរមាន ៩៧% និង

តារាងជំនាញសេដ្ឋកិច្ច ~ ស្ថានភាពក្នុងប្រទេស

ប្រាក់បញ្ញើចរន្ត ៣% ។ រូបិយវត្ថុផ្សេងៗ ដែលរួមមាន ប្រាក់បញ្ញើសន្សំ ប្រាក់បញ្ញើមានកាលកំណត់ និងប្រាក់បញ្ញើជារូបិយវត្ថុបរទេស កើន ៧៥% ដល់ ៩២៩៨.៧ពាន់លានរៀល ។ ក្នុងពេលជាមួយគ្នា ប្រាក់បញ្ញើ ជារូបិយវត្ថុបរទេសកើន ៧៦% ដល់ ៩០៣៧.៧ពាន់លានរៀល ។

ទ្រព្យសកម្មក្នុងស្រុកសុទ្ធ និងទ្រព្យសកម្មបរទេសសុទ្ធ បានរួមចំណែក ដល់កំណើនរូបិយវត្ថុទូទៅ ។ នៅខែធ្នូ ២០០៧ ទ្រព្យសកម្មក្នុងស្រុកសុទ្ធ មានតួលេខវិជ្ជមាន ៥៧៦.០ពាន់លានរៀល ។ ឥណទានក្នុងស្រុកមាន ៤៥៧០.០ពាន់លានរៀល រីកើន ៧១% ធៀបនឹងពេលដូចគ្នាឆ្នាំ២០០៦ ។

ឥណទានរដ្ឋាភិបាលកើន ៣,៦% ដល់ ២៩៧.០ពាន់លានរៀល ហើយ ឥណទានដល់វិស័យឯកជនកើន ៧៦% ដល់ ៦៣៨៦.០ពាន់លានរៀល ។ ម្យ៉ាងទៀត ប្រាក់បញ្ញើរដ្ឋាភិបាល កើន ៧០% ដល់ ២១១២.៩ពាន់លានរៀល និងបំណុលធនាគារផ្សេងៗ កើន ៣៥% ដល់ ៣៩៩៤.១ពាន់លានរៀល ។ ទ្រព្យសកម្មបរទេសសុទ្ធ កើន ៤៩% ដល់ ១០៧៣៤.៧ពាន់លានរៀល នៅចុងខែធ្នូ ២០០៧ ។

រៀបរៀងដោយ
ផាន់ ដាលីស និងប៊ុន ដូរីណា

តារាងទី១១ ការទាញយកប្រយោជន៍ ...

ដើម្បីផ្តល់ព័ត៌មានអោយសិស្ស-និស្សិត ក្រុមគ្រួសារ និងនិយោជកព្រមទាំង ផ្លាស់ប្តូរទស្សនៈសាធារណជនដែលថាសញ្ញាប័ត្រឧត្តមសិក្សា ជាមធ្យោបាយ តែមួយដើម្បីរកបានការងារល្អ ហើយការអប់រំនិងបណ្តុះបណ្តាលវិជ្ជាជីវៈ/ បច្ចេកទេស គឺសំរាប់តែការងារថ្នាក់ទាប ។ អ្នកបច្ចេកទេស និងវិស្វករ គឺជាកំលាំងពលកម្មជំនាញ ជំរុញសេដ្ឋកិច្ចសង្គម និងកូរ៉េខាងត្បូង ហើយ ពលករទាំងនោះអាចរកប្រាក់ចំណូលបានយ៉ាងច្រើន និងមានអនាគតការងារ ល្អទៀតផង ។

ដើម្បីឆ្លើយតបនឹងបំណងរូបិយវត្ថុរូបិយវត្ថុការទីផ្សារពលកម្ម ក្រសួងការងារ និងបណ្តុះបណ្តាលវិជ្ជាជីវៈ ចង់ជួយក្នុងការងារសំរាប់តាមការផ្លាស់ប្តូរ ការកសាងភាពជាដៃគូជាមួយសហគ្រាសនិងអ្នកសិក្សា (ការបែងចែកបន្ត ចំណាយ) និងការបន្តប្រើប្រាស់ការអភិវឌ្ឍជំនាញដើម្បីកាត់បន្ថយភាពក្រីក្រ ។ ម្យ៉ាងទៀត ក្រសួងជួយកែលម្អផលិតភាព/ការគ្រប់គ្រង តាមរយៈការ

អភិវឌ្ឍជំនាញ ការបង្កើនកិច្ចប្រើប្រាស់សមត្ថភាព និងការកាត់បន្ថយថ្លៃ ដើមជាមធ្យមក្នុងរោងចក្រ ។ ក្រសួងក៏នឹងបង្កើតស្ថាប័នសមត្ថភាពស្របតាម តំរូវការសហគ្រាស (ការបណ្តុះបណ្តាលដែលនាំអោយមានការងារធ្វើ និងការ ទទួលស្គាល់) និងបង្កើតទីភ្នាក់ងាររកការងារអោយធ្វើថ្នាក់ជាតិមួយ (ដើម្បី កែលម្អដំណើរការទីផ្សារពលកម្ម) ព្រមទាំងបង្កើនសកម្មភាពវិស័យសាធារណៈ ក្នុងការអប់រំនិងបណ្តុះបណ្តាលជំនាញ/បច្ចេកទេស ដើម្បីបណ្តុះបណ្តាល អ្នកបច្ចេកទេស និងវិស្វករ ។ ម្យ៉ាងទៀត ក្រសួងនឹងជំរុញអោយនិយោជក ផ្តល់ការអប់រំនិងបណ្តុះបណ្តាលជំនាញ/បច្ចេកទេស កាន់តែច្រើន ផ្តល់ការ គាំទ្រ ដើម្បីបង្កើនគុណភាពវិទ្យាស្ថានបណ្តុះបណ្តាលឯកជន តាមរយៈបណ្តាញ ជាតិមួយនៃអ្នកអប់រំនិងបណ្តុះបណ្តាលវិជ្ជាជីវៈ/បច្ចេកទេស ព្រមទាំងផ្លាស់ ប្តូរការយល់ឃើញរបស់យុវជន និងអាណាព្យាបាលពួកគេ លើការអប់រំនិង បណ្តុះបណ្តាលវិជ្ជាជីវៈ/បច្ចេកទេស ។

តារាងទី១៤ ប្រទេសកម្ពុជា ឆ្នាំ២០០៨ និង ...

- យន្តការជំរុញការសម្របសម្រួល និងកិច្ចសហប្រតិបត្តិការរវាងអាជីវករ និងរដ្ឋាភិបាល មិនអាចបន្តដឹកនាំដោយអ្នកផ្តល់ជំនួយទេ គឺចាំបាច់ត្រូវ តែងករណ៍ ។ ជំរើសមួយដែលបានលើកឡើង គឺការពង្រឹងសភាព ពាណិជ្ជកម្មកម្ពុជា ទោះបីនាពេលសព្វថ្ងៃ សភាពពាណិជ្ជកម្មកម្ពុជាមិនទាន់ មានសមត្ថភាពគ្រប់គ្រាន់ ដើម្បីបំពេញតួនាទីជាអ្នកដឹកនាំបែបនេះក្តី ។ ជំរើសលើកស្ទើរមួយទៀត គឺការពង្រឹងក្រុមការងារវិស័យឯកជនទាំង៨ ដោយមានគោលដៅយូរអង្វែង ដាក់គូបបញ្ចូលគ្នាទាំងអស់អោយក្លាយ ជាការិយាល័យឯករាជ្យមួយ ។
- វិសហមជ្ឈការចំពោះថ្នាក់ខេត្ត ដើម្បីបង្កើនកិច្ចសហប្រតិបត្តិការរវាង រដ្ឋ-អាជីវករ ហើយការបង្កើតវេទិកាថ្នាក់តំបន់ ដែលសំខាន់ណាស់ដៃ រស់រាប់បរិយាកាសអាជីវកម្មតាមតំបន់កាន់តែរឹងមាំ ។
- បញ្ហាប្រឈមចំពោះការអភិវឌ្ឍវិស័យឯកជន ត្រូវបានដោះស្រាយលើ ទិដ្ឋភាពពិរុទ្ធផ្សេងៗ ។ ទិដ្ឋភាពទីមួយផ្តោតលើ រង្វាស់ជាក់ស្តែងមួយចំនួន ដូចជា សមាហរណកម្មទីផ្សារក្នុងតំបន់ និងការកាត់បន្ថយថ្លៃដើមផលិតកម្ម ។ ទិដ្ឋភាពទីពីរ ការនៅសេសសល់បញ្ហាប្រឈមខាងអភិបាលកិច្ចដែល ប៉ះពាល់ដល់វិស័យឯកជន និងសមត្ថភាពធ្វើអាជីវកម្មរបស់វិស័យនេះ ។

- បញ្ហាប្រឈមខាងអភិបាលកិច្ចសំរាប់ការអភិវឌ្ឍវិស័យឯកជន រួមមាន ការលំបាកផ្សេងៗ ទាក់ទិននឹងសិទ្ធិកាន់កាប់អចលនទ្រព្យ និងការពង្រឹង អនុវត្តន៍កិច្ចសន្យា ។ ការវិវត្តជាវិជ្ជមានក៏មានមួយចំនួនដែរ ដូចជា វិមជ្ឈការនិងការផ្ទេរអំណាចធ្វើផែនការ កំណែទម្រង់ហិរញ្ញវត្ថុសាធារណៈ និង របៀបរបបធ្វើជាដៃគូរវាងវិស័យឯកជននិងរដ្ឋ ។ និន្នាការសំខាន់មួយ ដែលទើបផុសឡើង គឺកំណើនអ្នកដឹកនាំសហគ្រាសអាជីវកម្ម និងអ្នក ឋានៈខ្ពស់ថ្មីៗដែលទំនងជានឹងស្នើសុំកំណែទម្រង់ប្រភេទខ្លះទៀត ហើយ អាចជួយរួមចំណែកដល់អភិបាលកិច្ចល្អ ។
- ឱកាសល្អទើបផុសឡើងមួយដែលមិនទាន់បានស្រាវជ្រាវច្រើន គឺការយក រឺ ។ បច្ចុប្បន្នទ្វីបអាស៊ីកំពុងជំរុញឡើងនូវតំរូវការរឺ ហើយក៏មានឱកាស ល្អច្រើនដែរ ដើម្បីបង្កើតអណ្តូងរឺ និងផ្គត់ផ្គង់ផលិតផលរឺដល់ប្រទេស នានានៅអាស៊ី ។ ប្រសិនបើកំណែទម្រង់នានាអនុវត្តឡើងដោយមានការ ទទួលខុសត្រូវ និងមានគណនេយ្យភាពខាងសង្គមកិច្ច និងបរិស្ថាន កម្ពុជា ពិតជាមានសក្តានុពលច្រើន ដើម្បីទទួលបានផលចំណេញជាការអភិវឌ្ឍ ហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធ ការកសាងសមត្ថភាព និងការកាត់បន្ថយភាពក្រីក្រ ។ ប៉ុន្តែទាំងអស់នេះកំពុងស្ថិតក្នុងដំណាក់កាលស្រាវជ្រាវនៅឡើយទេ ។

តារាងជានិស្សិតសេដ្ឋកិច្ច ~ សន្ទស្សន៍សេដ្ឋកិច្ច

តារាង១. តំរោងវិនិយោគកម្រិត ឆ្នាំ២០០២-២០០៧

	2002	2003	2004	2005	2006				2007			
					Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4
	ព្រហ្មទណ្ឌ (លានដុល្លារ)											
កសិកម្ម	40.3	3.7	12.3	26.8	126.5	216.9	0.0	154.6	19.1	2.1	12.0	102.4
ឧស្សាហកម្ម	67.7	137.2	187.9	914.6	40.1	76.9	171.7	76.6	142.7	51.2	187.2	328.0
កាត់ដេរ	27.2	68.1	132.6	174.4	30.5	9.6	23.2	26.1	36.6	24.3	40.7	69.1
សេវាកម្ម	145.3	168.4	91.8	155.5	60.7	2,043.2	94.5	740.7	335.7	138.0	957.7	311.1
សណ្ឋាគារ និងទេសចរណ៍	47.1	124.1	55.9	102.6	0.0	26.2	3.5	315.3	140.3	55.0	653.8	199.2
សរុប	253.3	309.3	292.0	1096.9	227.3	2,337.0	266.2	971.9	497.5	191.3	1156.9	741.5
សរុប	-	-	-	-	90.7	928.1	-88.6	265.1	-48.8	-61.6	504.7	-35.9
សរុប	13.1	22.1	-5.6	275.6	-52.2	2331.2	-34.1	715.4	118.9	91.8	334.6	-23.7

Including expansion project approvals. Source: Cambodian Investment Board

តារាង២. តំលៃកំរោងសំណង់នៅភ្នំពេញកម្រិត ឆ្នាំ២០០២-២០០៧

	2002	2003	2004	2005	2006				2007			
					Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4
	លានដុល្លារ											
ភូមិក្រិះ ផ្ទះ	23.4	20.0	30.3	45.5	10.1	5.7	7.6	9.7	14.4	22.8	21.7	20.2
ផ្ទះល្វែង	179.9	91.6	167.6	204.2	39.9	51.8	67.1	54.5	88.9	33.2	117.5	57.6
ផ្សេងៗ	16.6	87.3	65.6	109.1	17.4	24.7	20.8	13.9	35.9	88.8	40.6	94.3
សរុប	219.9	198.9	263.5	358.8	67.4	82.2	95.5	78.2	139.2	144.7	179.7	172.2
សរុប	-	-	-	-	-6.2	22.2	16.1	-18.1	78.0	3.9	24.2	-4.2
សរុប	12.0	-9.5	32.5	36.2	-36.5	-21.2	24.8	8.9	106.5	76.0	88.2	120.2

Source: Department of Cadastre and Geography of Phnom Penh municipality

តារាង៣. ការនាំចេញ និងនាំចូល ឆ្នាំ២០០២-២០០៧

	2002	2003	2004	2005	2006				2007			
					Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4
	លានដុល្លារ											
ការនាំចេញសរុប	1453.2	1708.1	2108.1	2352.8	603.2	652.5	807.5	736.7	707.8	705.0	890.8	793.4
រួមមាន: សំលៀកបំពាក់	1355.8	1628.4	2027	2253.3	568.5	632.4	782.0	716.0	677.5	688.2	846.1	727.1
- ទៅសហរដ្ឋអាមេរិក	943.4	1099.8	1270.9	1546.1	402.5	438.6	522.8	483.2	499.1	451.2	-	-
- ទៅសហគមន៍អឺរ៉ុប	356.3	414.7	590.8	503.1	110.6	142.2	188.1	160.1	106.3	163.1	-	-
- ប្រទេសផ្សេងទៀត	56.1	113.8	165.3	204.1	55.3	51.6	71.0	72.8	72.0	73.8	-	-
កសិកម្ម	97.3	79.7	81.2	99.5	34.7	20.2	25.5	20.7	30.3	16.8	-	-
- កៅស៊ូ	29.7	35.1	38.3	36.7	7.8	9.8	13.6	10.2	8.4	6.9	11.7	14.6
- ឈើ	16.0	10.2	11.1	10.3	2.1	2.3	2.5	1.7	2.1	2.0	0.0	0.0
- ត្រី	4.3	2.8	10.6	10.1	1.9	1.0	1.6	1.4	0.7	0.4	1.2	0.9
- ផ្សេងៗ	47.4	31.6	21.3	42.6	22.9	7.0	7.7	7.5	19.0	7.5	-	-
ការនាំចូលសរុប	1707.8	1824.9	2149.0	2513	690.7	774.9	784.3	807.1	790.9	911.6	924.5	982.7
រួមមាន: ផលិតផលប្រេងកាត	157.5	191.6	187.0	184.8	57.6	59.8	62.4	58.7	66.5	68.5	71.0	58.9
សាំង	25.9	33.2	30.2	40.2	10.9	12.4	13.1	13.2	15.7	20.2	-	-
ម៉ាស៊ូត	100.8	109.6	109.4	93.1	32.5	32.2	30.1	27.2	31.9	36.6	-	-
សំភារៈសំណង់	12.9	80.8	95.3	134.7	37.0	39.1	42.5	35.8	44.1	31.6*	34.9	32.5
ផ្សេងៗ	1568.2	1601.3	1914.0	2245	610.3	691.2	698.5	731.0	699.2	807.5	818.6	891.3
ជញ្ជីងពាណិជ្ជកម្ម	-254.6	-116.8	-40.9	-160.1	-87.5	-122.4	23.2	-70.4	-83.1	-208.1	-30.7	-189.3
	បំរែបំរួលជាភាគរយធៀបនឹងត្រីមាសមុន											
ការនាំចេញសំលៀកបំពាក់សរុប	-	-	-	-	-5.4	39.8	-118.9	-403.4	18.0	150.4	-85.2	-14.1
ការនាំចេញសរុប	-	-	-	-	-6.4	8.2	23.7	-8.8	-3.9	0.4	26.4	-10.9
ការនាំចូលសរុប	-	-	-	-	-0.03	12.2	1.2	2.9	-2.0	15.3	1.4	6.3
	បំរែបំរួលជាភាគរយធៀបនឹងឆ្នាំមុន											
ការនាំចេញសំលៀកបំពាក់សរុប	9.2	-54.1	-64.9	291.4	51.1	-19.5	-76.2	52.0	-5.0	70.0	-232.3	1.6
ការនាំចេញសរុប	14.6	17.5	23.4	11.6	30.3	26.7	10.6	14.3	17.3	8.0	10.3	7.7
ការនាំចូលសរុប	13.7	6.9	17.8	16.9	32.6	16.2	24.0	16.8	14.5	17.6	17.9	21.7

Import data include tax-exempt imports. Sources: Customs and Excise Department, cited by NBC

តារាង៤. ចំនួនអ្នកដំណើរមកដល់ក្នុងប្រទេសកម្ពុជា ឆ្នាំ២០០២-២០០៧

	2002	2003	2004	2005	2006				2007			
					Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4
	ចំនួនអ្នកដំណើរ (ពាន់នាក់)											
តាមផ្លូវអាកាស	523.0	456.0	626.1	856.5	275.4	204.4	224.2	325.0	373.6	275.6	278.5	368.8
តាមផ្លូវគោក និងទឹក	263.5	245.0	428.9	565.1	181.9	153.6	146.4	191.0	177.2	148.9	153.3	239.2
សរុប	786.5	701.1	1055.0	1421.6	457.3	358.0	370.6	516.0	550.8	424.5	431.8	608.0
សរុប	-	-	-	-	9.9	-21.7	4.1	39.2	6.7	-22.9	1.7	40.8
សរុប	30.0	-10.9	50.5	34.7	20.2	21.2	14.7	24.1	20.4	19.2	16.5	17.8

Source: Ministry of Tourism

តារាង៥. ប្រតិបត្តិការវិវាទជាតិលើមូលដ្ឋានជាសាច់ប្រាក់ ឆ្នាំ២០០២-២០០៧ (ពាន់លានរៀល)

	2002	2003	2004	2005	2006				2007			
					Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4
ចំណូលសរុប	1744	1764	2126	2625	595.9	731.5	732.2	1199.6	824.9	1016.8	1031.4	1141.8
ចំណូលចរន្ត	1728	1733	2107	2474	593.2	726.9	716.8	844.9	824.9	1012.4	1031.4	1110.3
ចំណូលចរន្ត	1227	1220	1577	1911	484.7	558.6	565.8	661.8	699.9	887.7	844.6	963.7
ចំណូលពីស្រុក	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
ចំណូលពីការផ្គត់ផ្គង់កម្រៃ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
ចំណូលមិនមែនចរន្ត	501	513	530	563	108.5	168.3	151.0	183.1	125.0	124.7	186.9	173.5
អាជីវកម្មត្រូវបានលើក	15	7	2	3	0.5	0.7	0.3	0.9	-	-	-	-
ប្រៃសណីយ៍ និងទូរគមនាគមន៍	123	120	94	123	11.4	30.0	11.7	30.0	-	-	-	-
ចំណូលពីសេវាហិរញ្ញវត្ថុ	-	-	-	-	-	-	-	-	27.9	15.5	14.8	13.6
សេវាវិទ្យុ និងសេវាវិទ្យុ	-	-	-	-	-	-	-	-	88.8	93.0	100.1	122.6
ចំណូលមិនមែនចរន្ត	16	31	19	152	2.7	4.6	15.4	354.7	0.0	4.5	0.0	4.5
ចំណាយសរុប	2948	2757	2932	3295	932.1	1020.1	1030.6	1191.9	923.9	1098.7	1126.1	1345.8
ចំណាយមិនមែនចរន្ត	1388	1171	1163	1328	390.5	394.7	423.8	429.1	367.1	408.1	355.1	463.3
ចំណាយចរន្ត	1560	1586	1769	1967	541.7	625.4	606.9	762.8	556.8	681.6	771.0	882.5
អប់រំ និងសុខាភិបាល	454	473	518	351	80.3	202.3	150.1	281.3	-	-	-	-
ការពារជាតិ និងសន្តិសុខជាតិ	438	411	423	451	78.1	116.7	155.3	170.1	-	-	-	-
ក្រសួងផ្សេងៗទៀត	668	702	828	1165	383.2	306.4	301.5	311.4	-	-	-	-
ប្រៃសណីយ៍	587	615	640	711	140.5	210.3	230.6	240.6	199.7	242.7	253.4	362.6
ឧបត្ថម្ភផ្គត់ផ្គង់ និងជំនួយសង្គមកិច្ច	-	-	-	-	-	-	-	-	61.9	184.0	115.0	194.2
សមតុល្យដំបូង	-1204	-993	-806	-706	-336.3	-288.5	-298.5	7.7	-99.0	-81.9	-78.7	-204.0
បំរែបំរួលប្រាក់កម្រៃ	1249	886	864	1127	308.0	341.3	335.2	376.2	344.0	313.9	290.3	383.2
បំរែបំរួលប្រាក់ស្រុក	-45	106	148	-396	28.3	-52.8	-36.7	-383.9	-245.0	-213.0	-148.0	-140.6

Provisional for 2007. The third quarter data are not yet available. Source: MEF web site

តារាង៦. សន្ទស្សន៍ថ្លៃទំនិញប្រើប្រាស់ អគ្រាប្រាក់ និងថ្លៃមាស (មធ្យមភាគតាមការិយបរិច្ឆេទ) ឆ្នាំ២០០២-២០០៧

(October-December 2006:100)	2002	2003	2004	2005	2006				2007			
					Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4
	សន្ទស្សន៍ថ្លៃទំនិញប្រើប្រាស់ (បំរែបំរួលជាភាគរយធៀបនឹងឆ្នាំមុន)											
ខេត្ត	-	-	-	-	-	-	-	-	5.9	9.0	14.4	16.6
ភ្នំពេញ	-	-	-	-	-	-	-	-	4.7	5.8	7.7	12.4
កម្ពុជា - ទំនិញគ្រប់ប្រភេទ	-	-	-	-	-	-	-	-	5.7	8.5	11.9	15.9
- មូលហេតុ និងសេវាផ្សេងៗ	-	-	-	-	-	-	-	-	8.3	12.0	16.9	21.7
- ដឹកជញ្ជូន	-	-	-	-	-	-	-	-	-3.4	1.1	2.0	5.3
	អគ្រាប្រាក់ ថ្លៃមាស ថ្លៃប្រេងឥន្ធនៈ (តាមអត្រាទិញរដ្ឋ)											
រៀលក្នុង ១ ដុល្លារ	3912.1	3973.3	4016.3	4119.7	4,094.8	4106.6	4145.3	4129.4	4063.0	4075.4	4082.3	4030.1
រៀលក្នុង ១ បាតថៃ	91.1	95.8	99.9	102.6	103.5	108.0	110.3	113.0	113.7	118.0	130.0	129.3
រៀលក្នុង ១០០ ដុល្លារអាមេរិក	25.6	25.6	25.5	25.8	25.4	25.0	24.9	25.0	24.6	24.7	25.3	25.2
ថ្លៃមាស (ដុល្លារក្នុង១ដី)	36.8	41.4	46.3	54.0	64.2	72.2	73.0	72.8	77.7	79.8	80.8	94.4
ថ្លៃមាស (រៀល/លីត្រ)	1521	1508	2088	2633	2867	3110	3333	3250	3067	3100	3203	3679
ថ្លៃសាំង (រៀល/លីត្រ)	2084	2150	2833	3442	3767	4000	4200	4050	3750	3900	4002	4368

Sources: NIS, NBC & CDRI

តារាង៧. ស្ថានភាពរូបិយវត្ថុ ឆ្នាំ២០០២-២០០៧ (តួលេខនៅចុងការិយបរិច្ឆេទ)

	2002	2003	2004	2005	2006				2007			
					Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4
	ពាន់លានរៀល											
ទ្រព្យសកម្មបរទេសសុទ្ធ	3737	4027	4797	5475	6410	6682	6958	7224	8056	9048	9768	10735
ទ្រព្យសកម្មក្នុងស្រុកសុទ្ធ	-849	-698	-467	-450	-699	-637	-497	-282	-263	-172	140	576
គណនេយ្យសុទ្ធលើខ្នាតភាគរយ	-119	-128	-209	-421	-755	-831	-892	-953	-1176	-1403	-1547	-1816
គណនេយ្យសុទ្ធលើខ្នាតភាគរយ	1059	1337	1817	2394	2,778	2,997	3,288	3,628	4066	4537	5376	6386
រូបិយវត្ថុទៅ M2	2888	3329	4330	5025	5711	6045	6461	6942	7793	8876	9908	11311
រូបិយវត្ថុ M1	813	937	1153	1323	1449	1512	1563	1658	1794	1748	1750	2052
រូបិយវត្ថុផ្សេងៗ	2075	2392	3177	3702	4262	4533	4898	5285	5999	7128	8158	9259
	បំរែបំរួលជាភាគរយធៀបនឹងឆ្នាំមុន											
រូបិយវត្ថុទៅ M2	31.0	15.2	30.0	16.1	27.0	30.6	29.4	38.2	36.5	46.8	53.4	62.9
រូបិយវត្ថុ M1	33.5	15.3	23.0	14.7	20.9	24.4	22.2	25.3	23.9	15.7	12.0	23.8
រូបិយវត្ថុផ្សេងៗ	30.0	15.2	32.8	16.6	33.6	32.8	31.9	42.7	40.7	57.3	66.5	75.2

Source: National Bank of Cambodia

តារាង៨. ចំណូលប្រចាំថ្ងៃមធ្យមនៃកម្មវិធីរបស់អ្នករៀនបង្រៀន (ថ្លៃមធ្យម ខែវិទ្ធាកម្ម ២០០០)

	ចំណូលប្រចាំថ្ងៃ (ជាដុល្លារ)						បំរែបំរួលជាភាគរយធៀបនឹងឆ្នាំមុន (%)					
	2000		2003		2007		2007		2007		2007	
	វិទ្ធាកម្ម	វិទ្ធាកម្ម	វិទ្ធាកម្ម	វិទ្ធាកម្ម	កុម្មុះ	សុភា	សីហា	វិទ្ធាកម្ម	សុភា	សីហា	វិទ្ធាកម្ម	
អ្នកបាញ់ស្រីក	7594	8572	7614	7469	7393	6534	9245	7126	9393	8	18	27
អ្នកសិល្បៈ	6233	6676	6895	6545	7045	6010	9798	7704	8852	33	47	26
អ្នកលក់បម្លែងតាម	5256	6532	6947	6000	6125	6125	8951	9116	8303	38	75	36
អ្នករើសអេតថាយ	2718	3944	4446	4416	3903	4530	5533	6038	5560	23	42	42
អ្នកបម្រើតាមភោជនីយដ្ឋាន*	2111	4932	4448	4426	4498	4078	5150	4193	4508	21	-2	0
អ្នកសិល្បៈធ្វើស្រែ	4198	4177	4139	4365	4653	4126	4531	4561	4790	0	10	3
កម្មកររោងចក្រកាត់ដេរ	6701	9577	9277	8816	8957	11146	8347	9033	8207	6	-2	-8
អ្នករត់ម៉ូតូឌុប	8610	10092	9204	8201	8386	9144	12,886	8979	13,060	47	33	37
កម្មករសំណង់គ្មានជំនាញ	5399	6558	6382	5918	6028	5263	6075	5901	7550	-5	-2	43
កម្មករសំណង់គ្មានជំនាញ	13,127	13,111	12,679	10,316	9466	10,215	11,892	11,723	10,956	21	24	7

* Waitresses' earnings do not include meals and accommodation provided by shop owners. Surveys on the revenue of waitresses, rice-field workers, garment workers, unskilled workers, motorcycle taxi drivers and construction workers began in February 2000. Source: CDRI